

Tekst: Toon van der Stok
Foto's: Cumela

**AANPAK VAN
ONKRUIDBESTRIJDING
IN MAÏS**

Gokken met vanggewas en gewasbescherming

Na een jaar maïs met de verplichte teelt van een vanggewas is nog steeds veel onduidelijk. Wat is de beste methode en hoe combineer je onderzaaien met een goede onkruidbestrijding? Eén ding staat wel vast: wie een perceel met veel onkruiddruk heeft, kan beter kiezen voor een vroeg ras en tijdig oogsten.

In de onkruidbestrijding in de snijmaïs is er weinig meer te kiezen. De afgelopen jaren is het middelenpakket zodanig uitgedund dat er nog weinig combinaties overblijven. De grootste keuzestress lijkt nu te ontstaan door de verplichte teelt van een vanggewas na de maïs op zand- en lössgrond.

Het eerste keuzemoment bij de onkruidbestrijding ligt al voor het zaaien. Het advies is daarover zeer eensluidend. Is er op het perceel een hoge onkruiddruk met daarbij probleemkruiden als ooievaarsbek en gladvingergras, kies dan op dat perceel voor een vroeg ras en hoop dat je dat voor 30 september voldoende rijp kunt oogsten. Dat geeft de mogelijkheid om in het voorjaar een goede onkruidbestrijding te doen.

GEEN ONDERZAAI

Nazaai geeft de mogelijkheid om op deze percelen te kiezen voor een optimale combinatie van middelen. Wel past hier de waarschuwing dat zeker bij het voorkomen van probleemkruiden als ooievaarsbek en gladvingergras tijdig moet worden gespoten.

Een belangrijk probleemkruid, de ooievaarsbek, leunt voor de bestrijding op de mogelijkheid om door middel van Calaris terbutylazine in te zetten. Dat moet dan wel op tijd gebeuren, zo bewees een proef van Syngenta in Tilburg afgelopen jaar. Op een perceel met een zware besmetting (30 tot 80 kiemplanten per vierkante meter) bleek dat een bespuiting op 3 juni te laat was. Geen van de geteste combinaties gaf dan nog resultaat.

Resultaat werd wel gehaald bij de bespuiting op 22 mei. De maïs was hier op 2 mei gezaaid, dus er werd relatief kort na opkomst gespoten. In deze proef werd het beste resultaat gehaald met de combinatie van 1,0 liter Laudis met 1,0 liter Calaris als er geen andere toevoegmiddelen waren. Een combinatie van 1,5 liter Laudis met 0,5 liter Calaris scoorde duidelijk minder. Dat veranderde wanneer aan deze combinatie 1,0 liter Frontier werd toegevoegd. Dan gaf dit namelijk het beste resultaat van alle geteste combinaties (zie grafiek 1).

Bij het voorkomen van gladvingergras is het advies onverminderd om vroeg te spuiten. Zeker op vuile



percelen is het daarbij belangrijk om voldoende triketones toe te voegen (Calaris of Laudis). Daarbij hoort dan een grassenmiddel als Milagro 40 of Samson en Frontier als bodemherbicide. Eventueel kan daar nog een toevoegmiddel als Kart, Peak, Casper of Banvel bij. "Maar", zo waarschuwt André ten Heggeler van Syngenta, "om gladvingergras goed te bestrijden, heb je een voldoende grote hoeveelheid Frontier nodig. Dat gaat niet samen met onderzaai, want dan kiemt er niets meer."

GELIJKZAAI

Wanneer het vanggewas gelijk met de maïs wordt gezaaid, zijn de mogelijkheden voor de onkruidbestrijding beperkt. Op het moment van spuiten kun je dan niet meer met een grassenmiddel aan de slag, al is dit wel afhankelijk van de ontwikkeling van de rietzwenk die dan als meest gekozen optie geldt. Met name als deze erg hard is gegroeid, kun je deze met een beetje Samson/Milagro 40 wel wat afremmen. Fabrikanten zijn huiverig om hiervoor een advies te geven, vooral omdat het balanceren is, waarbij iets te veel betekent dat het hele vanggewas is verdwenen.



Grafiek 1

De basiscombinatie zou in dit geval kunnen zijn 1,5 tot 2,25 liter Laudis met 0,5 tot 0,75 liter Calaris met een toevoegmiddel als Kart. Met die combinatie pak je de meeste onkruiden aan, maar zal de werking op ooievaarsbek en gladvingergras niet voldoende zijn. Bij ooievaarsbek kun je opschalen naar 1,0 liter Calaris in de combinatie.

Ten Heggeler suggereert ook te overwegen om in geval van gelijkzaai en een relatief schoon perceel te kiezen voor een eenvoudige combinatie. "In Nederland zijn we gewoon een brede mix te gebruiken, maar in het buitenland vertrouwen ze heel gemakkelijk op enkelvoudige middelen. Bij onderzaai zou dat heel goed kunnen, met bijvoorbeeld 1,5 liter Calaris en een toevoegmiddel als Kart of Peak", aldus Ten Heggeler. Een alternatief daarvoor zou kunnen zijn om alleen Laudis te spuiten, ook hier in een voldoende hoge dosering van 2,25 liter met een toevoegmiddel. Dan mis je echter wel de terbutylazine die algemeen de werking verbetert en versnelt en nodig is tegen ooievaarsbek.

Wie risico's wil verminderen, zou ook kunnen kiezen voor een voor-opkomstbespuiting met Stomp, suggereert Guus Bergmans van Basf. "Stomp heeft een toelating in maïs en kan een heel goede basis zijn. Je kunt daarna in het twee- tot driebladstadium van de maïs een nabespuiting doen met een combinatie van Calaris of Laudis met 0,75 liter Frontier Optima, eventueel aangevuld met een product als Kart. Dan pak je zelfs gladvingergras nog goed aan. Het nadeel is dat je twee keer moet spuiten en die extra kosten zijn voor veel telers helaas een probleem."

ONDERZAAI

Op een belangrijk deel van het areaal zal ook dit jaar worden gekozen voor onderzaai. De vraag daar spitst zich vooral toe op de vraag in hoeverre het nog mogelijk is om een bodemherbicide te gebruiken. De ervaringen hiermee zijn wisselend. Basf heeft goede

ervaringen met de toevoeging van een kleine hoeveelheid Frontier aan de mix. Guus Bergmans van Basf heeft afgelopen jaar op een aantal percelen proeven gedaan en daaruit blijkt volgens hem dat juist een hoeveelheid van 0,75 liter Frontier Optima helpt om de ontwikkeling van de onderzaai precies voldoende te remmen. "In de proeven die we hebben gedaan, zien we dat het de opkomst van het vanggewas wel remt, maar dat er voldoende overblijft om in het najaar een mooi gewas te krijgen. Je moet dan wel spuiten in het twee- tot driebladstadium van de maïs."

Het is een advies waarvoor Ten Heggeler van Syngenta wat huiverig is. "Wij zagen in de proeven die we hebben gedaan een te groot effect van de bodemherbicide. In veel gevallen was de werking zodanig dat er in onze proeven met maar 0,5 liter veel te weinig van het vanggewas overbleef", vertelt hij. Hij adviseert bij nazaaai een combinatie van 1,5 liter Calaris en 0,75 liter Milagro 40 met een toevoegmiddel. Een alternatief is 1,5 tot 2,25 liter Laudis met 0,5 tot 1,0 liter Calaris en 0,75 liter Milagro 40 met een toevoegmiddel.

Ook Sander Umland van Bayer durft een kleine dosering Frontier bij het onderzaaien wel aan. "In onze proeven zien we tot een hoeveelheid van 0,4 liter Frontier Optima geen problemen. Dat gaat heel goed in een combinatie met 1,5 liter Laudis, 0,5 liter Calaris en nog 0,5 liter Kart. Staat er gladvingergras, dan zou ik wel zo vroeg mogelijk spuiten en de dosering Laudis verhogen naar 2,25 liter."

Umland maakt zich wel zorgen of iedereen voldoende het probleem van de gladvingergrassen in beeld heeft. "We zien dat dit gras vorig jaar op veel percelen tussen het vanggewas stond. Veel bedrijven zagen dat alleen niet toen de maïs werd geoogst. Dan is het gladvingergras namelijk al afgestorven. Dat zullen ze dit jaar echter wel zien, want dan komt het in volle hevigheid terug. Daar zullen we dit jaar zeker rekening mee moeten houden, anders blijft dit probleem groeien."



TABEL BASISADVIEZEN

FIRMA	BASF		Bayer	Syngenta 1	Syngenta 2
TYPE TEELT	Voor opkomst	Na opkomst	Na opkomst		
VANGGEWAS NA OOGST	1,2 l Frontier Optima	Triketone + 1,0 l Frontier Optima + nicosufuron + toevoegmiddel	1,5-2,25 l* Laudis OD + 0,5 l Calaris + 0,75 l Frontier Optima + 0,5 l Kart + 0,5 l Milagro 40 (idem voor klei)	Calaris (1,0-1,5 l) + Frontier (1,0 l) + Milagro 40 (0,6 l) + toevoegmiddel	Op kleigrond Calaris (1,0 l) + Frontier (1,0 l) + Milagro 40 (0,6 l) + toevoegmiddel
GELIJKZAAI	1,5 l Stomp	Triketone + 0,75 l Frontier Optima + toevoegmiddel	1,5-2,25 l* Laudis OD + 0,5 l Calaris + 0,5 l Kart + bodemherbicide	Laudis (1,5-2,25 l) + Calaris (0,5-0,75 l) + toevoegmiddel	Calaris (1,5 l) + toevoegmiddel
ONDERZAAI	1,5 l Stomp	Triketone + 0,75 l Frontier Optima + toevoegmiddel	1,5-2,25 l* Laudis OD + 0,5 l Calaris + 0,5 l Kart + 0,5 l Milagro 40 + bodemherbicide	Calaris (1,5 l) + Milagro 40 (0,75 l) + toevoegmiddel	Laudis (1,5-2,25 l) + Calaris (0,5-0,75 l) + Milagro 40 (0,75 l) + toevoegmiddel

* 2,25 l Laudis OD gladvingergras-dosering